

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/241/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412225186
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4412225186.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Olivera Kolenčíka a JUDr. Vladimíra Pribulu, v právnej veci žalobcu: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, proti žalovanému: Klevitrans - Kombi group, s.r.o., Továrnská cesta 1A, Štúrovo, IČO: 36 542 351, zastúpený: GARTON, s.r.o. v likvidácii, M. Matunáka 4082/11, Nové Zámky, IČO: 47 237 074, o zaplatenie 12 795,91 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 4. septembra 2019 č. k. 13C/163/2013-506, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (Okresný súd Nové Zámky) v poradí druhým rozsudkom vo veci samej (prvý rozsudok Okresný súd Nové Zámky zo dňa 01.12.2017 č. k. 13C/163/2013.419, ktorým bola žaloba žalobcu zamietnutá, bol v dôsledku podaného odvolania žalobcu zrušený uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 20.02.2019 č. k. 5Co/27/2018-459 a vec bola vrátená prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie) zo dňa 04.09.2019 č. k. 13C/163/2013-506 pri právnom posúdení podľa § 12 ods. 2 písm. g/, § 10 ods. 1 a 4, § 2 písm. f/ zák. č. 381/2001 Z. z., o povinnom zmluvnou poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a § 420 ods. 2 Obč. zákonníka, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 12.795,91 eura spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne od 06.07.2012 do zaplatenia, všetko do 3-och dní po právoplatnosti rozsudku.

2. Súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnej výške s poukazom na ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 CSP, pretože to bol žalobca majúci v tomto konaní plný úspech. O výške nároku žalobcu na náhradu trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku.

3. S poukazom na obsah čl. 4, ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP súd zaviazal plne neúspešného žalovaného v konaní, aby zaplatil trovy konania štátu, ktoré z rozpočtových prostriedkov vyplatil súd prvej inštancie za preklady listín z nemeckého jazyka prekladateľke, na základe uznesenia zo dňa 18.07.2017 č. k. 13C/163/2013-401.

4. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, tak prvoinštančný súd viazaný záväzným právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) ako bol obsiahnutý v zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Nitre zo dňa 20.02.2019 č. k. 5Co/27/2018-459 uviedol, že v danom prípade je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu, pretože je potrebné prihliadať na právo platné v krajine, kde došlo k dopravnej nehode (v Rakúsku), v ktorej krajine platí, že poisťná udalosť sa vždy likviduje z poistenia ťahača (rozhodnutie 20b 301/04K a 90ba/00z vydané v Rakúsku)

5. Zo zmluvy o operatívnom leasingu č. 300872-0 uzavretej medzi žalovaným ako leasingovým nájomcom a spoločnosťou Mercedes-Benz Financial Services Slovakia, s.r.o., Bratislava ako leasingovým prenajímateľom je nesporne preukázané, že povinné zmluvné poistenie je zahrnuté v leasingovej splátke, rovnako ako daň z motorových vozidiel. Podľa čl. 44.1 tejto zmluvy ak sa prenajímateľ a nájomca dohodli na službe PZP k čomu aj v danom prípade došlo, poistnú zmluvu uzaviera vo svojom mene nájomca, pričom náklady s tým spojené znáša prenajímateľ. Podľa bodu 49.1 tejto zmluvy nájomca je povinný splniť aj tie povinnosti, ktoré sa vzťahujú na prenajímateľa ako držiteľa, ak je prenajímateľ evidovaný ako držiteľ predmetu leasingu. V takom prípade ich splní za prenajímateľa po tom ako mu prenajímateľ poskytne nevyhnutne potrebnú súčinnosť. Podľa bodu 5.1 citovanej zmluvy je nájomca v prípade vzniku škody, na ktorú sa vzťahuje PZP predmetom leasingu, túto skutočnosť povinný oznámiť prenajímateľovi v lehote do troch pracovných dní od vzniku poistnej udalosti.

6. Prvoinštančný súd na základe uvedeného, ako aj s poukazom na záväzný právny názor odvolacieho súdu skonštatoval, že vodič žalovaného V. A. spôsobil nehodu, pri ktorej došlo k poškodeniu zvodidiel, pričom za túto škodu zodpovedá žalovaný podľa § 420 ods. 2 Obč. zákonníka, pretože škoda bola spôsobená právnickou osobou pri jej činnosti a to osobou na takúto činnosť poverenou. Vzhľadom k tomu, že za takúto škodu zodpovedá žalovaný, potom je aj poistený. Uvedené následne postačuje k uplatneniu regresného nároku žalobcu proti žalovanému podľa § 12 ods. 2 písm. g/ zák. č. 381/2001 Z. z., pretože to bol práve žalovaný (nájomca), ktorý žalobcovi a zároveň aj prenajímateľovi v rozpore s ust. § 10 ods. 1 písm. h/ cit. zák., ako aj v rozpore s čl. 5.1 Všeobecných podmienok obchodného leasingu neoznámil vznik poistnej a zároveň aj škodovej udalosti v lehote do 30 dní od jej vzniku.

7. Existencia právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným je daná tým, že žalovaný prevádzkuje poistené vozidlo u žalobcu, čím je na základe § 2 písm. f/ zák. č. 381/2001 Z. z., poisteným, na ktorého sa vzťahuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalobca má aktívnu vecnú legitímáciu, pretože rozhodovacia prax na Slovensku a aj v Rakúsku vychádza z toho, že je dôležité (relevantné) to, v ktorej poisťovni bol poistený ťahač, a nie náves.

8. Žalovaným navrhované vykonanie znaleckého dokazovania v tom smere, akým spôsobom a či vôbec vznikla škoda a či je možné, že bola spôsobená predmetným návesom, prvoinštančný súd nepovažoval za dôvodné (návrh v tejto časti zamietol), pretože s poukazom na časový odstup od vzniku dopravnej nehody už neexistujú samotné poškodenia návesu ako aj zvodidiel. Pri existencii fotodokumentácie z miesta nehody vyhotovenej políciou v Rakúsku, ktoré mal súd k dispozícii, nie je požadované znalecké dokazovanie žalovaným možné a ani nie je potrebné. K posúdeniu dokladov z predmetnej dopravnej nehody sa nevyžadujú odborné znalosti, pričom nariadenie znaleckého dokazovania by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti a plynulosti súdneho konania.

9. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby rozsudok prvoinštančného súdu napadnutý jeho odvolaním zrušil a vo veci sám rozhodol tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v plnej výške. Poukázal na existenciu odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP.

10. Podľa zmluvy o operatívnom leasingu č. 300872-0 uzavretej medzi žalobcom a spoločnosťou Mercedes-Benz Financial Services Slovakia, s.r.o. ako leasingovým prenajímateľom je zrejmé, že povinné zmluvné poistenie (PZP) bolo zahrnuté v leasingovej splátke rovnako ako daň z motorových vozidiel. Podľa bodu 51.1 Všeobecných podmienok operatívneho leasingu (VPOL) v prípade, ak bude prevádzkou predmetu leasingu spôsobená škoda, na ktorú sa vzťahuje PZP a poistnú zmluvu o PZP uzavrel v zmysle VPOL prenajímateľ, potom je nájomca povinný oznámiť túto skutočnosť prenajímateľovi a to najneskôr do 3-och pracovných dní od vzniku poistnej udalosti, všetky oznámené údaje musia byť správne, pravdivé a úplné, čo nájomca potvrdí podpisom formulára. Z citovaného článku VPOL je potom zrejmé, že prenajímateľ leasingu a žalovaný ako nájomca predmetu leasingovej zmluvy sa jednoznačne a zrozumiteľne dohodli, že v prípade vzniku škody si povinnosti z PZP z predmetu leasingu vo vzťahu k poisťovni bude plniť výhradne leasingový prenajímateľ, t. j. spoločnosť Mercedes-Benz Financial Services Slovakia, s.r.o. (MBFSS). V danom prípade zo začiatku aj žalobca mal za to, že povinnosti zo zmluvy o PZP uzavretej medzi ním a MBFSS by si mal plniť práve tento subjekt, čoho dôkazom je aj list zaslaný žalobcom MBFSS zo dňa 17.02.2012 súvisiaci s uplatňovaním nároku žalobcu práve v tejto veci. Až následne zrejme pod vplyvom tej skutočnosti, že MBFSS je veľmi významným obchodným partnerom

žalobcu, a teda v záujme neohrozenia týchto vzájomných vzťahov, s žalobca rozhodol využiť postup podľa § 12 ods. 2 písm. g/ zák. č. 381/2001 Z. z., teda domáhať sa náhrady poistného plnenia proti žalovanému, ako podstatne slabšiemu a menšiemu subjektu. Z usporiadania jednotlivých paragrafov zák. č. 381/2001 Z. z., ako aj z logického výkladu je zrejmé, že tento zákon o PZP primárne zakladá právo poistiteľa domáhať sa náhrady vyplateného poistného plnenia proti poistníkovi, ktorým je v danom prípade MBFSS, ktorý v prípade zaplatenia uvedeného nároku žalobcu má možnosť domáhať sa takto vyplatenej náhrady voči žalovanému, titulom náhrady škody z dôvodu porušenia povinnosti nájomcu zo Zmluvy o operatívnom leasingu č. 300872-0. Žalovaný zdieľa ten záver, že záver prvoinštančného súdu vychádzajúci zo zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/27/2018 v tom smere, že vôľou žalovaného a MBFSS bolo, aby poisteným prevádzkovateľom vozidla sa stal nájomca (žalovaný) nie je správny, nakoľko mu odporuje samotný obsah ust. § 3 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z.

11. Žalovaný až do začiatku tohto konania nemal vedomosť o tom, že pri dopravnej nehode zo dňa 07.02.2012 došlo k nejakému poškodeniu zvodidiel, a preto nič MBFSS nenahlasoval. Obdobne aj svedok A. uviedol, že nemal vedomosť o tom, že boli poškodené zvodidlá, a preto takisto žalovanému ako svojmu zamestnávateľovi nič neohlásil. Pokiaľ aj k poškodeniu zvodidiel došlo, je otáznave, čo vodič A. aj namietal, či zvodidlá boli poškodené návesom alebo ťahačom. Súd bez spochybnenia akceptoval správu Rakúskej polície zo šetrenia danej dopravnej nehody, ktorá nie je podpísaná žiadnou úradnou osobou. Žiadna správa od príslušnej inštitúcie správy ciest v Rakúsku, ktorá mala stanoviť výšku škody na zvodidlách sa v spise nenachádza.

12. Takisto aj v spise sa nachádzajúce fotografie nepreukazujú, že k poškodeniu diaľničných zvodidiel malo dôjsť tak, že kontajner sa odtrhol z návesu ťahaného ťahačom, ktorý šoféroval vodič A. a mal poškodiť zvodidlá. Kontajner sa neodtrhol, ale sa odtrhlo ojo návesu, na ktorom bol kontajner uložený. Náves u žalobcu poistený nebol. Z fotografií vyplýva, že zvodidlá sú poškodené zvisle, t. j. silou zaťaženia zhora. Vôbec nikde sa neuvádza v akej vzdialenosti sa tieto poškodené zvodidlá od miesta nehody vôbec nachádzali.

13. Žalobca v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalovaného uviedol, že navrhuje odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny. Na margo pasívnej legitimácie žalovaného v tomto konaní poukázal na obsah rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Cdo/54/2009 zo dňa 31.08.2010. Na margo žalovaným v jeho odvolaní spomínanom čl. 51.1 VPOL podľa ktorého sa mali prenajímateľ leasingu a žalovaný dohodnúť na tom, že v prípade vzniku škody si povinnosť z PZP vo vzťahu k poisťovni bude plniť leasingový prenajímateľ, žalobca uviedol, že z uvedeného článku vyplýva iba dohoda zmluvných strán na tom, že nájomca (žalovaný) je povinný oznámiť vznik škody leasingovému prenajímateľovi do troch pracovných dní od vzniku poistnej udalosti. Proti žalovanému si žalobca uplatnil postih podľa § 12 ods. 2 písm. g/ a nie podľa § 12 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. Aj v rámci jednej poistnej udalosti možno hovoriť o okruhu viacerých poistených subjektov, pričom nie je daný žiadny legislatívny rámec, ktorý by poisťovni určoval či a v akej výške uplatní nárok na náhradu poistného plnenia voči tomu - ktorému z poistených bez ohľadu na dôvod uplatnenia. Ak by za nesplnenie povinnosti nahlásiť škodovú udalosť sankcionoval MBFSS, nedošlo by k sankčnej a ani k preventívnej funkcii postihu.

14. Pokiaľ ide o namietanú policajnú správu, tak túto si súd vyžiadal aj sám oficiálne z Rakúska. Správa diaľnice v St. Pöltene vystavila aj faktúru č. 29306 na poškodenie diaľničných zvodidiel.

15. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie v danej veci bolo podané oprávneným subjektom v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnutý rozsudok, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Následne odvolací súd dospel k tomu záveru, že odvolaním žalovaného napadnutý prvoinštančný rozsudok je vecne správny, a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. V ďalšom odvolací súd odkazuje na rozsah a predovšetkým aj obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa plne stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

16. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 191 ods. 1 CSP dôvody súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o uplatnenom nároku žalobcu voči žalovanému ohľadne zaplata sumy 12.795,91 eura s príslušenstvom, v poradí druhým rozhodnutím vo veci samej (prvé rozhodnutie prvoinštančného súdu vo veci samej zo dňa 01.12.2017 č. k. 13C/163/2013-419, ktorým súd zamietol žalobu žalobcu pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného, zrušil v dôsledku podaného odvolania žalobcu Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 20.02.2019 č. k. 5Co/27/2018-459) pri rešpektovaní záväzného právneho názoru odvolacieho súdu v zmysle § 391 ods. 2 CSP, v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, ktorý pri dodržaní myšlienkového postupu hodnotenia dôkazov podľa § 191 ods. 1 CSP, t. j. jednotlivo ako aj v ich vzájomnej súvislosti aj následne správne posúdil podľa ním odcitovaných ustanovení všeobecného právneho predpisu (§ 420 ods. 2 Obč. zákonníka) ako aj špeciálneho právneho predpisu (§ 12 ods. 2 písm. g/, § 2 písm. f/ a § 10 ods. 1 písm. h/ zák. č. 381/2001 Z. z., o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V kontexte uvedeného odvolací súd podané odvolanie žalovaného zo dňa 01.10.2019 smerujúce voči vyhovujúcemu prvoinštančnému rozsudku zo dňa 04.09.2019 č. k. 13C/163/2013-506 vyhodnotil ako nedôvodné a rozhodol o ňom tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

18. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd poznamenáva, že žalobca v súvislosti s likvidáciou poisťovnej udalosti, ktorá vznikla v dôsledku dopravnej nehody zo dňa 07.02.2012 v Rakúsku súdnou cestou (žalovaný na dobrovoľné zaplata sumy 12.795,91 eura nepristúpil) v ním podanej žalobe zo dňa 06.11.2012 za žalovaný subjekt správne označil spoločnosť Klevitrans - Kombi Group, s.r.o., so sídlom Jesenského 44, Štúrovo, IČO: 36 542 351, pretože mu svedčí pasívna vecná legitímácia, odvíjajúca sa v danom prípade od aplikácie ust. § 12 ods. 2 písm. g/ zák. č. 381/2001 Z. z. Vychádzajúc zo samotnej dikcie tohto ustanovenia je potrebné vyvodiť, že toto rozlišuje dve skupiny subjektov, ako nositeľov povinnosti pre prípad vyplateného poistenia k tomu určeným poisťovateľom. Prvým subjektom je vlastne ten subjekt, ktorý je aj súčasne poistený podľa § 12 ods. 1 cit. zák. Druhým subjektom je potom ten, ktorý nie je poisťníkom podľa § 12 ods. 2 cit. zák. V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že za súčasného stavu právnej úpravy neexistuje legislatívou upravené také pravidlo, ktoré by v prípade poisťovnej udalosti, pri ktorej pripadá do úvahy viacero poistených subjektov, určovalo poisťovní (poisťovateľovi) to v akej výške a voči ktorému z poistených subjektov uplatní svoj nárok na náhradu poskytnutého plnenia. V danom prípade žalobca využijúc naznačené právo si z dvoch do úvahy pripadajúcich poistených subjektov (žalovaný a MBFSS) vybral práve žalovaného nespĺniaceho si oznamovaciu povinnosť v súvislosti s dopravnou nehodou, ktorá sa stala dňa 07.02.2012 v Rakúsku v snahe naplniť sankčnú funkciu tohto postihu. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti obsah rozhodnutia NS SR v Bratislave zo dňa 31.08.2010 sp. zn. 4Cdo/54/2009. Zodpovednosť žalovaného ak poisteného za vzniklú škodovú udalosť v danom prípade okrem poukazu na všeobecné ust. § 420 ods. 2 Obč. zákonníka, ohľadne náhrady škody bola zo strany prvoinštančného súdu správne konštatovaná aj s poukazom na ust. § 10 ods. 1 písm. h/ zák. č. 381/2001 Z. z. a čl. 51.1 VPOL, ktoré ustanovenia sa zhodne týkajú plnenia si oznamovacej povinnosti žalovaného ako nájomcu v súvislosti so vzniklou škodovou (poisťnou) udalosťou. V danom prípade k splneniu tejto povinnosti zo strany žalovaného vôbec nedošlo.

19. Odvolací súd sa takisto stotožňuje najmä vzhľadom na časový odstup od uskutočnenia sa dopravnej nehody (07.02.2012) ako aj s poukazom na dodržanie zásady hospodárnosti a efektívnosti súdneho konania so stanoviskom prvoinštančného súdu ohľadom nenariadenia žalovaným požadovaného

znaleckého dokazovania. Dostatočným podkladom pre priznanie žalovanej istiny spolu s jej uplatneným príslušenstvom boli pre súd prvej inštancie relevantné dôkazy o šetrení predmetnej dopravnej nehody polície v Rakúsku (vyžiadané prvoinštančným súdom a zároveň predložené aj žalobcom) a v spise sa nachádzajúca fotodokumentácia dopravnej nehody.

20. Ako vecne správne podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd potvrdil aj súvisiace výroky o náhrade trov prvoinštančného konania a vzniklej náhrady trov konania štátu.

21. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 2 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi v tomto konaní priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške. O výške náhrady trov konania rozhodne súdny úradník na súde prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

32. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).